

ЗАПИСНИК

од 36-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги одржана на 19.09.2024 година

Присутни членови на Советот на Агенцијата: Лазо Петрушевски претседател на Советот на АААМУ, Селвер Ајдини заменик на претседател на Советот на АААМУ, м-р Алма Машовиќ, Лазар Трајчев, Зоран Фиданоски, д-р Методија Јанчески

Отсутни членови на Советот на Агенцијата: /

На седницата беше присутен и д-р Зоран Трајчевски, директор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Присутни од Стручната служба: Драгица Љубевска, Цветанка Митревска, Магдалена Давидовска Довлева, Ивана Стојановска, Маја Дамевска.

Други присутни: /

Г-дин Петрушевски ја отвори 36-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Седницата започна во 14:00 часот и се одржа во просториите на Агенцијата, конференциска сала, втори кат.

Советот на Агенцијата едногласно, со 6 гласа „за“, го усвои дневен ред:

ДНЕВЕН РЕД

1. Усвојување на Предлог-записник од 12-та Јавна седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 12.09.2024 година.
2. Усвојување на Предлог-записник од 35-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 12.09.2024 година.
3. Предлог-одлука за одбивање на Барање за објавување јавен конкурс за доделување на дозвола за телевизиско емитување на државно ниво преку дигитален терестријален мултиплекс.
4. Разно.

Точка 1

Советот на Агенцијата го разгледа и со 5 гласа „за“ и еден воздржан глас од г-дин Фиданоски го усвои предложениот Записник од 12-та Јавна седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 12.09.2024 година, со текст како што беше предложен.

Точка 2

Советот на Агенцијата го разгледа и со 5 гласа „за“ и еден воздржан глас од г-дин Фиданоски го усвои предложениот Записник од 35-та седница на Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, одржана на 12.09.2024 година., со текст како што беше предложен.

Точка 3

Г-дин Трајчевски ја образложи Предлог-одлуката за одбивање на Барање за објавување јавен конкурс за доделување на дозвола за телевизиско емитување на државно ниво преку дигитален терестријален мултиплекс. Објасни дека на барање на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, беше изработена Студија за утврдување на оправданоста за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за телевизиско емитување на државно ниво преку дигитален терестријален мултиплекс и дека согласно наодите од Студијата која што беше изработена од економски оператор, Агенцијата го одби барањето на подносителот на барањето. Подносителот на Барањето поднесе тужба до Управниот суд, кој ја прифати тужбата и даде насоки да се изработи нова Студија, но овој пат да ја изработи Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги без учество на надворешен економски оператор. Советот на Агенцијата за изработка на документот даде рок од 60 дена, при што Агенцијата во утврдениот рок кој заврши на 16.09.2024 година, ја изработи и објави на веб страницата на Агенцијата. Заклучокот од Студија е дека не постои оправданост за објавување јавен конкурс за доделување дозвола согласно Барањето на подносителот.

Раководителката на Секторот за стратешко планирање и заштита на авторски права м-р Магдалена Давидовска Довлева објасни дека Студијата методолошки е структурирана на начин кој ќе може да одговори на целта заради која што таа се изработува, особено од аспект на медиумски регулатор кој што при изработка на ваков вид Студии треба пред сè да води сметка за клучните цели на медиумската политика, а тоа е да се обезбеди разновидност и квалитетни содржини на публиката. Поради тоа, не можеше да се остане само на економска анализа, туку Студијата го опфаќа и аспектот на разновидност на постојната медиумска понуда, како и ставовите и преференците на публиката. Наведе дека првиот дел од Студијата, економската анализа, го потврди она што досега многу пати е повторуван став од страна на различни чинители во дејноста, дека македонскиот медиумски пазар е со мал економски потенцијал, со ограничени ресурси за рекламирање, но и дека бројот на субјекти е преголем за да може да се зборува за некаква одржливост и развој на пазарот. Направена е и компаративна анализа со земји од регионот, и како пример наведе дека во Србија е шест пати поголем пазарот и имаат 4 телевизии, а ние имаме 5, Бугарскиот пазар е четири пати поголем, а имаат 3 телевизии. Иако бројот на телевизии во

Македонија е голем, сепак недостасува разновидност. Најголем дел од телевизиите, 38 од вкупно 39 телевизиите емитуваат програмски формати од општ формат и сите 5 телевизиите на државно ниво, имаат дозвола да емитуваат идентичен програмски сервис, општ формат со претежно забавна функција. Како регулатор, се водеше сметка за овие прашања, и добар пример е Хрватска, земја со многу поразвиен медиумски пазар, на државно ниво има само 2 телевизиите од општ формат, а останатите 5 се специјализирани, за деца, за спорт, музика и забавни содржини. Тоа е добар пример кој што ние треба да го примениме. Третиот дел е анализата на потребите и ставовите на публиката, при што не се спроведе ново истражување, бидејќи се искористија податоците од претходното истражување спроведено во август 2023 година. Заклучокот од истражувањето е дека публиката смета дека не се доволно застапени документарни емисии, образовна програма, програма од областа на уметноста и културата, спортска програма, програма за деца и цртани филмови, а истовремено не е задоволна ниту од квалитетот на постојните програми. Точно овие програмски содржини се и најгледани кај странските канали. На прашањето кои странски канали најчесто ги гледаат, публиката најчесто ги посочува специјализирани филмски, спортски, документарни, детски канали. Задачата на Агенцијата како медиумски регулатор е на публиката да и обезбеди домашните телевизиите да и ги нудат овие содржини. Оттука наодите на Студијата покажуваат дека не постои оправданост за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за телевизиско емитување на државно ниво за општ формат со претежно забавна функција или со претежно информативна функција, ниту општ формат во кој се застапени сите три медиумски функции, затоа што она што е потребно се специјализирани програмски сервиси.

Г-дин Ајдини рече дека Студијата е изработена одлично, ги видел сите податоци, исто така и споредбата која е направена со земјите од регионот. Се изјасни дека со заклучокот и наодите потполно се согласува и смета дека нема да има ни оправданост, ни одржливост доколку се додели дозвола на телевизија од општ формат претежно забавен. Во таа насока рече дека ќе гласа да се одбие Барањето.

Г-дин Трајчев рече дека е добро да постои конкуренција, тоа го истакнал и минатиот пат, убаво е да се прошири понудата, но сепак не е доволно стручен за да може да го цени тоа. Верува дека Агенцијата и Стручната служба Студијата ја изработиле на високо професионален и квалитетен начин. Наведе дека во ЗААВМУ има одредба, тоа е член 70 став 7, каде е наведено дека „..доколку со Студијата се утврди дека нема оправданост за објавување на јавен конкурс, Агенцијата во рок од 8 дена од денот на објавувањето на Студијата ќе донесе Одлука со која ќе го одбијат Барањето..“. Објасни дека како Совет се должни да постапат согласно Студијата и да го одбијат Барањето, односно Советот да ја поддржи Одлуката што е предложена од страна на Агенцијата.

Г-дин Фиданоски на почетокот од дискусијата се изјасни дека ќе гласа „за“ предлогот. Смета дека Студијата е изработена исклучително професионално, детално и прецизно за сите критериуми и наоди што се потребни за Советот да донесе одлука каква што треба да се донесе. Иако во апсолутни бројки во економскиот дел можеби бруто домашниот производ е зголемен во однос на пред неколку години, сепак реално економските текови не се добри, има економска криза, зголемена инфлација поврзана со Ковид кризата, војната во Украина, а таа зголемена инфлација изискува и сериозно намалена куповна моќност на граѓаните и тоа практично кажано со народни зборови „е

малку помалку пари во нивните џебови“. Вториот аспект е намалениот медиумски пазар, кој што е евидентен и во финансиска смисла, и за жал сè додека некогаш еден убав ден фигуративно кажано не станеме интересни на некој голем медиумски странски играч, нашиот пазар ќе биде лимитиран пред сè заради јазичната бариера која не дозволува премногу зголемување на тој медиумски пазар. Од тие причини медиумскиот пазар, таков како што е, не дава можност на зголемување на бројот на играчи, кои што ќе можат да работат рентабилно. Впрочем и бројките и показателите што се однесуваат поединечно за самите радиодифузери во најголем дел кажуваат дека некои од нив работеле сериозно негативно во финансиска смисла што укажува дека е тоа условно речено проблематично од аспект на одржливост на бизнисот. Третиот дел е потребата за специјализирани програмски формати, тоа раководителката Магдалена убаво го објаснила, апсолутно е потребно на овој аудиторинг аудиовизуелен во Македонија промена, ново освежување, друг формат, специјализиран формат, кој што ќе донесе поголема разновидност во медиумскиот пејзаж. Во Студијата наведени се условно речено кои области се најинтересни, тоа се филмската, дел од спортската област, кои што привлекуваат најголем дел на публика од надвор условно речено од овие терестријални радиодифузери кои што имаат општ претежно забавен формат. Од тие причини, во овој момент, иако начелно е приврзаник за тоа дека е добро како што кажал и г-дин Трајчев да има поголема конкуренција, во овој момент мисли дека нема услови да се отвори конкурс за доделување дозвола.

Г-дин Петрушевски рече дека Студијата го потврдува она што на некој начин сите го гледаат и чувствуваат, а тоа е дека во последните пет години нема некој голем напредок во економската состојба и на државата и на медиумите, значи пазарот е ограничен така да ништо не е сменето од претходните години, и она што е многу битно, и колегатата Фиданоски го кажал, дека можност за нова телевизија може да има само со друг формат. Значи тоа треба да биде совет за идните баратели, не само за тековниот барател, бидејќи не е ограничено кој може да поднесе барање, и исто така не значи дека на конкурсот ќе добие тој што го поднел барањето, затоа што тоа е отворен јавен конкурс. Објасни дека тие се двата аспекти кои ќе придонесат да гласа за предлогот да се одбие ова Барање.

Советот на Агенцијата едногласно донесе Одлука со која се одбива Писменото барање од заинтересираната страна, Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип арх.бр.03-24/1 од 13.01.2022 година (наш Уп1 бр.08-13 од 20.01.2022г.) за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за телевизиско емитување на програмски сервис со претежно информативен општ формат или општ формат со сите три медиумски функции (информативна, образовна и забавна), на државно ниво, преку дигитален терестријален мултиплекс, од причина што со Студијата за утврдување на оправданоста за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за телевизиско емитување на државно ниво преку дигитален терестријален мултиплекс (арх.бр.03-3766/1 од 19.09.2024г.), се утврди дека не постои оправданост за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за телевизиско емитување на државно ниво за: 1. Програмски сервиси од општ формат со претежно забавна функција, 2. програмски сервиси од општ формат со претежно информативна функција и 3. Програмски сервиси во кој застапените видови програми ги остваруваат сите три медиумски функции.

Г-дин Петрушевски, по гласањето посака економијата да оди на подобро и да има повторно заинтересирани кандидати за отворање на јавен конкурс, можеби и истиот барател, но да биде за друг формат.

Точка 4

Разно

Немаше дискусија под Разно.

